ClaimZorg Onderzoeksrapport PX-10

Bijlage A1:
Alarmerende Nota's van Legerofficieren 1976 - 1986

(1)

fd afdeling Gebouwen en Terreinen.

fd afdeling Werktuigbouw.

26 januari 1977

WTB 109519/76161

Wapenkamer in gebouw Koningsweeuw. MEWD te Den Helder.

Onder verwijzing naar uw nota no. 27.76.68 d.d. 29 december 1976 deel ik U het volgende mede:

Ten behoeve van het ontwerpen van een deugdelijke ventilatiesysteem voor een ruimte waar gebruik wordt gemaakt van PX-10 is het alléén van belang te weten dat PX-10 in hoofdzaak bestaat uit "white spirit".

PX-10 dampen zijn, in tegenstelling tot eerdere berichten, zwaarder dan lucht en kunnen bij verhoogde concentratie een explosief mengsel vormen.
PX-10 is derhalve ondergebracht in de gevarenklasse III a-3.
De hiervoor geldende veiligheidsmaatregelen moeten in acht worden genomen.

E.e.a. maakt een bovenafzuiging noodzakelijk, terwijl een randafzuiging op de spoelbaden gewenst is, afhankelijk van de opstelling van de goden.
Telefonisch t.e.a. reeds medegedeeld aan Hr. van uw afdeling.

Wellicht ten overvloede moge ik verwijzen naar het dossier, betreffende de inrichting van een wapenkamer op het KIM, medio 1975, welke destijds is geadviseerd door de afdeling Algemeen Technische Zaken (niet in bezit van Wertubo !).

Hoofd afdeling Werktuigbouw

KTZT

...Laboratorium
bij de/het Het Nieuwe Diep 8,Den Helder.
Bur.
Tel. nr. CW 2893

Men wordt verzocht bij het antwoord datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden.

AAN

Aan de Commandant MK Erfprins,

t.a.v. LTZ I A.van Namen,

Den Helder.

uw kenmerk	uw brief van	ons nummer
	16 juni 1980	20672

onderwerp: PX-10 probleem/wapenkamer Erfprins 3 juli 1980

bijlagen : 1

Naar aanleiding van klachten over het gebruik van het wapenreinigingsmiddel PX-10 vestig ik Uw aandacht op het volgende:

PX-10 bestaat in essentie uit een mengsel van koolwaterstoffen bekend onder de namen Turpentine Oil,White Spirit,Mineral Spirit, Petroleum Spirit of Petroleum Ether.
Het toegestane gehalte van dit soort koolwaterstoffen in de lucht m van een werkplaats bedraagt 500 ppm voor een achturige werkdag.Echter een gehalte van 175 ppm kan reeds longirritatie veroorzaken.
Het voorkomen van benzeen,waarvan de aanwezigheid in PX-10 verondersteld moet worden,verhoogt de giftigheid aanmerkelijk.PX-10 kan huidirriterend zijn (jeuk)omdat het sterk ontvettende eigenschappen heeft.Dit is de reden dat er niet zonder beschermende handschoenen met dit materiaal gewerkt mag worden.
Over langdurige blootstelling aan te hoge koolwaterstof-damp concentraties wordt geschreven:

- Degenarative changes in the liver and kidneys and hypoplasia of the bone marrow occur after prolonged inhalation of high concentratio
R.H.Dreisbach,Handbook of Poisoning, 1963 blz.139.

Zoals de situatie zich momenteel voordoet in de wapenkamer/Erfprins kan worden gesteld dat door de gebrekkige ventillatie van het vertrek en de grote vluchtigheid van PX-10 het gehalte aan koolwaterstoffen in de lucht op de plaats waar de mensen werken te hoog is.

In het verleden heeft zich in de wapenkamer Kokmeeuw/MKWD, Den Helder een vergelijkbare situatie voorgedaan,waarop tot tevredenheid actie genomen is.Ik verwijs U daarom naar een brief van het Hoofd afdeling Werktuigbouw dd 26 januari 1977 gemerkt WTB 109319/76161 waarvan ik een copie bijsluit.

de adviseur-scheikundige,

dr.H.E.Wijers

copie aan: DMKM
bdrarts Erf

Indice:

G 7530-17-704-9399-200 000-12.8.122.8.008.8895.0.-809041*

XXXXXX
XX Van Braam Houckgeestkazerne
commandement

C O N F I D E N T I E E L

de commandant van het
korps mariniers

DDR de inspecteur van de geneeskundige dienst bij de zeemacht

- 138/f/VBH/80

PX-10 Doorn, 21 november 80

-

Hierbij verzoek ik Uw aandacht voor het volgende:

1. Door mijn officier, belast met de geneeskundige dienst, is mij gerapporteerd, dat bij personeel, werkzaam in de wapenkamer, klachten bestaan over irritatie van de bovenste luchtwegen en van de huid. Nader onderzoek doet vermoeden, dat de wapenolie PX-10 hiervoor als oorzaak aangewezen zou kunnen worden.

2. Bij navraag bij de directie materieel Koninklijke marine bleek, dat:

   a. dit probleem reeds eerder, vermoedelijk al 5 jaar, is gesignaleerd bij andere inrichtingen der zeemacht;
   b. een deel der klachten wordt veroorzaakt door verdamping van koolwaterstoffen;
   c. aangenomen dient te worden, dat de kankerverwekkende stof benzeen één der bestanddelen van PX-10 vormt.

3. Vooropgesteld, dat deze informatie juist is, betekent dit, dat:

   a. het personeel, tewerkgesteld in de wapenkamer, langdurig en intensief aan schadelijke invloeden wordt blootgesteld, terwijl dit voor het overige personeel, met name in opleiding zijnde eveneens, zij het in mindere mate, het geval is;
   b. het als verontrustend wordt gevonden, dat nagelaten wordt om te attenderen op de risico's van het gebruik van PX-10 en om afdoende maatregelen te treffen om schade aan de gezondheid te voorkomen.

4. Gelet op het voorgaande verzoek ik U te willen doen onderzoeken of de informatie op juistheid berust en in bevestigend geval aan te dringen op het zo spoedig mogelijk realiseren van adequate voorzieningen.

- 1 - 5. Tenslotte -

C O N F I D E N T I E E L

1 - /324/VBH/80 21 november 1980

C O N F I D E N T I E E L

5. Tenslotte zij vermeld, dat bij een oriënterend onderzoek [illegible] andere mogelijk schadelijke stoffen het moeilijk of onmogelijk [illegible] bleek de samenstelling van deze stoffen te achterhalen. De veiligheidskaarten in de lijst van "brandbare en gevaarlijke stoffen in gebruik bij de Koninklijke marine, deel I en II", zijn daarvoor onbruikbaar.

In dit verband moge ik U verzoeken er bij de betrokken autoriteiten op aan te dringen met voortvarendheid een onderzoek in zicht van dit soort stoffen samen te stellen, waarbij vooral de praktische bruikbaarheid voor het personeel, dat met deze stoffen werkt, voorop dient te staan.

DE COMMANDANT

Kolonel der mariniers

C O N F I D E N T I E E L

MINISTERIE VAN DEFENSIE

MARINE

NOTA

Bijlage

aan: de chef van de marinestaf

van: de inspecteur geneeskundige dienst der zeemacht

opsteller	: LTZAR 1	datum	: 4 december 1980
doordruk	:	nummer	: 22536 /797
medezenden	:	voorstel-/opdrachtnr.:	
onderwerp	: PX-10	classificatie	:

Hierbij verzoek ik Uw aandacht voor het volgende:

In wapenkamers in gebruik bij de Koninklijke marine wordt frequent gewerkt met wapenolie PX-10. Uit dezerzijds ontvangen rapportages blijkt dat voor het werken met deze wapenolie geen voorzorgsmaatregelen zijn getroffen; hetgeen gelet op de samenstelling niet verantwoord wordt geacht.
Het zij bekend dat PX-10 namelijk onder meer benzeen, tolueen en xyleen bevat, alle stoffen, die tot de groep aromatische koolwaterstoffen behoren en een narcotische werking hebben.

Aan het werken met deze stoffen zijn risico's verbonden. Zo is benzeen een stof, die de werking van de hartspier beïnvloedt en in hoge doseringen (20.000 ppm) kan reeds een blootstelling hieraan van 5 à 10 minuten acuut fataal zijn, terwijl langdurige blootstelling aan ook zeer kleine doseringen eveneens levensgevaarlijk kan zijn.

Behoudens voornoemde gevaren geven genoemde stoffen ook aanleiding tot acuut optredende klachten zoals irritatie van huid en slijmvliezen. Recentelijk hebben enkele officieren-arts melding gemaakt van dergelijke klachten.

Op grond van vorenvermelde gevaren en niet in de laatste plaats daar deze stof een aangetoonde carcinogene werking heeft is voor industriële toepassing het gebruik van benzeen in de burgermaatschappij zelfs verboden.

Naar mijn mening zijn over deze stof zoveel gegevens bekend dat ook in de K.M. de toepassing hiervan in reinigingsmiddelen e.d. ontoelaatbaar moet worden geacht. Het gebruik van middelen, die andere aromatische koolwaterstoffen bevatten dient tot een minimum te worden beperkt en bij het eventuele gebruik van deze stoffen dienen voldoende en adequate voorzorgsmaatregelen te worden getroffen; dit laatste hetzij door het aanbrengen van afzuiginstallaties, hetzij door zorg te dragen voor goede ventilatie, zodat de risico's tot een uiterst minimum worden beperkt.

Bij DMKM ware er aan te dringen het PX-10 te doen vervangen door minder schadelijke middelen doch tenminste adequate maatregelen te treffen voor veilig werken met deze stof. Indien vervanging niet mogelijk zou zijn, moge ik adviseren er zorg voor te doen dragen dat de, in de lijst brandbare- en gevaarlijke stoffen genoemde, MAC-waarden niet worden overschreden.

Opgemerkt zij dat tijdens het schrijven van deze nota een drietal telegrammen als info werden ontvangen met betrekking tot PX-10. Ik verzoek U deze nota als medische ondersteuning van het gestelde in deze telegrammen (020734 z dec.'80 en 020724 z dec. '80 fm CZMNED) te beschouwen.

indice:

- zie vervolg Nota -

01-200-28793 - 705897F

MARINE

-vervolg NOTA

aan:

van:

opsteller :

doordruk :

medezenden :

onderwerp :

datum :

nummer :

voorstel-/opdrachtnr.:

classificatie :

Tot slot ben ik van mening dat ook in dit geval, evenals eerder met otto fuel II, opnieuw de noodzaak blijkt om het "stoffenbeheer" in de K.M. met voortvarendheid nader te structueren en vorm te geven. Gewezen zij hierbij ook op de brief van de voorzitter van de bedrijfsveiligheid K.M. nr. 0204/1000/BV d.d. 10 november 1980, die ik ten volle ondersteun.

DE INSPECTEUR GENEESKUNDIGE DIENST
DER ZEEMACHT

H.S. Bartlema
commandeur-arts

indice:

01-200-27954-609881F

KONINKLIJKE MARINE

KORPS MARINIERS
HOOFDKWARTIER

WESTPLEIN 12-13
TEL. 363700
3016 BM ROTTERDAM

CONFIDENTIEEL

AAN

de minister van defensie

SECTIE

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons nummer	ROTTERDAM,
		0075543 /0075397	de 10e december 1980

Onderwerp: Waterdisplacing fluid PX-10

12 DEC. 1980

Bijlagen:

Met verwijzing naar de gevoegde brieven van de commandant van de Van Braam Houckgeestkazerne nr. 138/C/VBH/80 dd. 21 november 1980 en van de chef medische dienst van genoemde inrichting dd. 13 november 1980, verzoek ik U om zo spoedig mogelijk over te gaan tot afstoting van het wapenreinigingsmiddel PX-10 en invoering van een ander minder gevaarlijk reinigingsmiddel.
De door de commandant zeemacht Nederland per bericht dtg 020714Z voorgestelde veiligheidsmaatregelen komen mij niet afdoende voor.
Door het niet aanwezig zijn van brillen en handschoenen zal het dagelijkse wapenonderhoud voorlopig niet uitvoerbaar zijn. Ook het te velde (onder tactische omstandigheden) onderhoud zal niet uitvoerbaar zijn. Alhoewel dit onderhoud veelal in de buitenlucht plaatsvindt acht ik het toch bijzonder ongewenst, zeker daar nog steeds de nadruk gelegd wordt op het dagelijks onderhoud.
Na onderhoud worden de wapens opgeslagen in de wapenkamer en door verdamping zal er immer een concentratie gassen aanwezig zijn. Voor wapenkamerpersoneel blijft dit een bijzonder ongezonde situatie.
Het aanbrengen van ventilatie in wapenkamers zal mogelijkerwijs eventuele kwaadwilligen de gelegenheid geven om verdovende gassen naar binnen te spuiten. Vooral om gezondheidsredenen, maar ook uit (be)veiligheidsoverwegingen moge ik U dan ook voorstellen geen ventilatie openingen in wapenkamers te doen

Opst.: .....

Typ.: .....

Coll.: ...../.....

CONFIDENTIEEL

MEN WORDT VERZOCHT BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG HET NUMMER EN DE DAGTEKENING VAN DE BRIEF TE VERMELDEN, ALSMEDE ÉÉN ONDERWERP PER BRIEF TE BEHANDELEN

MARNS 10A-25000-10-222.8.080 3137.0

CONFIDENTIEEL

aanbrengen, doch zo spoedig mogelijk over te gaan tot aanschaf en verstrekking van een ander reinigingsmiddel.

DE COMMANDANT VAN HET KORPS MARINIERS
voor deze
DE CHEF STAF VAN HET KORPS MARINIERS

kolonel der mariniers

5

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MARINE

NOTA

aan: de directeur materieel KM

van: de chef van de marinestaf

opsteller :
doordruk :
medezenden : -2-
onderwerp : Waterdisplacing fluid PX-10

datum : 5 januari 1981
nummer : S. 155.170/154.896
voorstel-/ opdrachtnr. :
classificatie :

Referten: 1. Brief van de commandant van het korps mariniers aan de Minister van Defensie, nr. 0075543/0075397 d.d. 12 december 1980;
2. Nota van de inspecteur geneeskundige dienst der zeemacht aan de chef van de marinestaf, nr. 22536 797, d.d. 4 december 1980;
3. Bericht van CZMNED aan MARINEDENHAAG dtgr. 020734Z Dec 80

Uit de inspectierapporten van CZMNED en uit de in referte genoemde brief nota en berichten is mij gebleken dat het waterdisplacing fluid PX-10 onder niet acceptabele condities in wapenkamers wordt gebruikt.
Ik acht dit temeer onaanvaardbaar omdat het bedoelde PX-10 elementen, zoals benzeen, tolueen en xyleen bevat, die zeer schadelijk en zelfs onherstelbaar kunnen zijn voor de gezondheid van het personeel, dat met deze stof moet werken.

Gelet op het voorgaande verzoek ik U op korte termijn maatregelen te doen nemen, die aan deze uit oogmerk van bedrijfsveiligheid en personeel zorg ongewenste situatie een einde maken.

Ik denk hierbij op de eerste plaats aan het vervangen van PX-10 door een minder gevaarlijke stof of, als dit niet uitvoerbaar is, het gebruik van PX-10 met adequate veiligheidsmaatregelen te begeleiden. Dit laatste is naar mijn mening in een aantal gevallen problematisch vanwege bij voorbeeld de specifieke eisen die aan wapenkamers zijn gesteld en vanwege de omstandigheden, waaronder mariniers hun wapens moeten kunnen reinigen. Ik verzoek U mij omtrent de door U getroffen activiteiten te berichten.

DE CHEF VAN DE MARINESTAF
voor deze
DE PLV. CHEF VAN DE MARINESTAF

schout-bij-nacht

indice: 605: 660

01.202 - 12973 - 904065F

KONINKLIJKE MARINE

bij de/het School voor NBCD en bedrijfsveiligheid
Bur. bedrijfsveiligheid
Tel. nr. co 2884.

Men wordt verzocht bij het antwoord datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden.

AAN de Commandant van de
marinekazerne Willemsoord.

uw kenmerk	uw brief van	ons nummer

onderwerp: wapenkamer.

bijlagen : -

Den Helder, 9 maart 19 81

Naar aanleiding van het bericht nr. 0918292 feb. waarin het gebruik van PX-10 wordt omschreven is door LTZSD 2CC [redacted] van de MKMD, contact opgenomen met het bedrijfsveiligheidscentrum bij de school voor NBCD en BV, teneinde advies in te winnen omtrent de situatie waarin met PX-10 in de wapenkamer van de MKMD wordt gewerkt.

Nadat de situatie ter plaatse in ogenschouw is genomen door SGTTDW L.J.H. Mohr en er door hem ook metingen zijn verricht teneinde een indicatie te krijgen van de heersende concentratie schadelijke dampen, moet naar aanleiding hiervan worden geconcludeerd dat de huidige situatie niet acceptabel is.

De zandafzuigventilatie welke aanwezig is, is te ver van de bak geplaatst waarin de PX-10 zich bevindt. De capaciteit van deze afzuigventilatie is onvoldoende.

Afhankelijk.....

ndice:
- ...: LTZSD ... [illegible]

[illegible]

Afhankelijk van de heersende windrichting en -kracht functioneert de ventilator tegengesteld.

Ik mage U derhalve aanvisseren om, gegeven de huidige situatie, met werken met PX-10 in de wapenkamer te verbieden zolang er geen adequate plaatselijke afzuiginstallatie beschikbaar is.

HET HOOFD VAN HET BEDRIJFS-
VEILIGHEIDSCENTRUM: C.A.

LOZSD 2 CC.

7.

KONINKLIJKE MARINE

bij de/~~KM~~
Bur.
Tel. nr.

marinekazerne Willemsoord
commandement

Men wordt verzocht bij het antwoord datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden.

AAN

de commandant der zeemacht
in Nederland

uw kenmerk	uw brief van	ons nummer
-	-	964

onderwerp: Vervangende vloeistof voor PX 10

Den Helder,
25 juni 1981

bijlagen : -1- (brief HSNBCD/BV dd. 090381) = blanco ??

referte : MARALG 058/81 (DTGR 161108Z APR 81)

Naar aanleiding van het verschijnen van referte en de uitslag van het door het bedrijfsveiligheidscentrum ingesteld onderzoek (zie bijlage) is het gebruik van het middel PX 10 in de wapenkamer van de marinekazerne Willemsoord gestaakt.

De wapenkamer van de marinekazerne Willemsoord verzorgt ondermeer het onderhoud van de wapens in gebruik bij de school voor eerste militaire vorming (SEMV). Bij piekbelasting betreft zulks ± 150 wapens per dag, die na ommekomst van het exercitieterrein watervrij gemaakt worden. Tevens worden wapens afgegeven voor oefeningen op de RZB-baan te Huisduinen, die veelal verontreinigd met zand en andere ongerechtigheden terugkeren. Alvorens tot conservering te kunnen overgaan moeten de wapens worden gereinigd met een schrale vloeistof, waarmee het zand e.d. wordt weggespoeld. Daartoe werd tot voor kort PX 10 gebruikt, hetgeen om voornoemde redenen is gestaakt.

Teneinde de voortgang der lessen infanterie bij de SEMV en overige oefeningen niet te stagneren verzoek ik U op korte termijn tijdelijk een vervangende vloeistof aan te wijzen voor PX 10, welke geschikt is om in de voorlopig nog matig geventileerde wapenkamer MKWD veilig te worden gebruikt.

- Langs een andere . . . . . -

DDR : stafofficier bedrijfsveiligheid CZMNED

Indice:

G7530-17-704-9399-150 000-6 122.9 008.5861 0 - 908868F

G 7530-17-704-9340-40 000-6-122.9 008.5878 0 - 908868F

Langs een andere geëigende weg is inmiddels een procedure gestart om de afzuigventilatie volgens specificatie te modificeren voor gebruik van PX 10.

DE COMMANDANT

kapitein ter zee

G 7530 12 704 9340 40 000-6 122 9 008 5878 0 - 9000685

Ministerie van Defensie

Directie Materieel Koninklijke Marine
Afdeling Werktuigbouw

Nota bestemd voor

de chef van de marinestaf

Nummer
M 359903/351782

Datum
26 juni 1984

Onderwerp
Gebruik van PX-10 bij wapenonderhoud.

referte: a. Marstaf agendablad dd. 22-12-1980, nr. 996662.
b. Nota S 155.170/154.896, dd. 5-1-1981.

Hierbij deel ik U het volgende mede.

Het produkt PX-10 blijft bij de KM (evenals bij de KL en KLu) gehandhaafd. Voor de te treffen voorzorgsmaatregelen wordt verwezen naar maralg Ø58/81, dtgr 1611ØBZ april 81 en maralg 175/83, dtgr Ø51116Z sept 83 (zie bijlage 1). Inmiddels is door de KL een artikelveiligheids-informatieblad van PX-10 opgesteld (zie bijlage 2). Dit is voor de KM van toepassing en zal worden opgenomen in de "Lijst van brandbare en gevaarlijke stoffen in gebruik bij de KM".

Inmiddels is er reeds aktie genomen om het gebruik van PX-10 als oplosmiddel te verminderen door wijziging van het te gebruiken conserveermiddel PX-2 in PX-16 (C-642). Een onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van een nieuw ontwikkeld produkt "Breakfree CLP" (reinigende, smerende en conserverende eigenschappen) wordt overigens bij de KM momenteel uitgevoerd.

DE DIRECTEUR MATERIEEL KM
voor deze
DE SOUSCHEF EXPLOITATIE

V.G.M. Rademakers
commandeur E

Bijlagen
2

Opsteller

Toestelnummer

Ministerie van Defensie

Directeur Materieel Koninklijke Marine

Postbus 20702
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon 070-169111
Telegramadres: Marine Den Haag
Telex nr. 31335

AAN: de commandant der zeemacht
in Nederland

Uw kenmerk	Ons nummer	Voorstel-/opdrachtnr.	Datum
	M 359903/351782		26 juni 1984

Onderwerp

Gebruik van PX-10 bij wapenonderhoud.

referte: Zendbrief dd. 7-8-1981, nr. 600766/595699.

Hierbij deel ik U het volgende mede.

Het produkt PX-10 blijft bij de KM (evenals bij de KL en KLu) gehandhaafd. Voor de te treffen voorzorgsmaatregelen wordt verwezen naar maralg Ø58/81, dtgr 1611Ø8Z april 81 en maralg 175/83, dtgr Ø51116Z sept. 83 (zie bijlage 1). Inmiddels is door de KL een artikelveiligheids informatieblad van PX-10 opgesteld (zie bijlage 2). Dit is voor de KM van toepassing en zal worden opgenomen in de "Lijst van brandbare en gevaarlijke stoffen in gebruik bij de KM".

Inmiddels is er reeds aktie genomen om het gebruik van PX-10 als oplosmiddel te verminderen door wijziging van het te gebruiken conserveermiddel PX-2 in PX-16 (C-642). Een onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van een nieuw ontwikkeld produkt "Breakfree CLP" (reinigende smerende en conserverende eigenschappen) wordt overigens bij de KM momenteel uitgevoerd.

DE DIRECTEUR MATERIEEL KM
voor deze
DE SOUSCHEF EXPLOITATIE

V.G.M. Rademakers
commandeur E

ddr.
MARSTAF/HTWV
CMKWD
DBW
CMD

Bijlagen
2

Bezoekadres
van der Burchlaan 31
's-Gravenhage

Doorkiesnummer

Verzoeke bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

NETHERLANDS
NAVAL COMMUNICATI
UNCLAS

Bylage 1

jj005 240/2873 unclas
r 051116z sep 83
fm modnlnavy
to aig 2700
bt
unclas
sic z2e
maralg 175/83:
toepassing en gebruik van waterdisplacing px-10
1. px-10 is bij de km te verkrijgen onder de volgende nsn:
a. h 6850-17-700-2960 (exh 8030-17-700-2966)
b. h 6850-17-700-2989 (exh 8030-17-700-2989)
c. h 6850-17-700-3037 (exh 8030-17-700-3037)
d. h 6850-17-700-3176 (exh 8030-17-700-3176)
2. wijziging van nen-groepklassenummer 8030 (composiewerende middelen) naar 6850 (chemische preparaten) is conform binnen de navo overeengekomen regelingen in verband met duidelijker identificatie van artikelen uitgevoerd door de px-10
3. px-10 wordt binnen de km toegepast voor gebruik als waterverdrijvend middel en is de opgenomen in het procede tbv het conserveren en deconserveren van objecten

page 2 rmflg 2873 unclas
4. px-10 wordt eveneens toegepast als reinigingsmiddel van met name het uitwendige van wapens
5. toepassing van px-10 in gevallen genoemd onder 3 en 4 is toegestaan mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:
a. daden gevuld met px-10 moeten na gebruik worden uitgesloten
b. daden gevuld met px-10 moeten tijdens gebruik worden opgesteld in een voldoende geventileerde ruimte resp open lucht, of zijn voorzien van afzuigapparatuur
c. het personeel dat omgaat met px-10 moet een goede arbeidshygiene naleven en bij werkzaamheden met px-10 steeds beschermende handschoenen (nsn: 8415-17-047-6292 resp 8415-17-047-6293), voorschoot en chemische beschermbril gebruiken
6. commandanten, hoofden van onderhoudsbedrijven en diensthoofden moeten de vorgaande tekst opnemen in de arbeidsboeken commandant dan wel werkinstructies, alsmede op die plaatsen bekend maken waar dit produkt wordt verstrekt of verwerkt
7. deze maralg vervalt op 1 sep 84
bt

opsl 034 israel
aktie 053 100/2 120/2+ 150+ 170/3+ 7255/2
info maralgoistr 210 220 230 240 250
plk maratwesllington/3 maratlondon/3 maratbonn maratparijs maratlimc hpmv

cfgr:051116z sep 83

ARTIKEL INFORMATIEBLAD

WATERDISPLACING FLUID (PX-10/-)

ALGEMEEN C:03/1

Het is noodzakelijk dat chemische produkten uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij bestemd zijn en dat de juiste voorzorgsmaatregelen worden genomen.

BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS

Nationaal Vergiftigings Centrum EIV	:	030-748725 030-742200
Bedrijfsarts ter plaatse	:	
Ambulance	:	
Ziekenhuis	:	
DMEL/MVA-7 T/BOSCO	:	070-731015
DMKLH/WO-4	:	070-469335
DMKH/WTB/CH	:	070-16372

KENMERKEN

Geelbruin gekleurde vloeistof, die de huid ontvet.
Uitstekend waterverdringende eigenschappen.

MAC-waarde(tgg) :

TOEPASSING

Corrosieverendmiddel voor voorverpen, die slechts kort tijd tegen corroderen beschermd behoeven te worden b.v tijdens onderbrekingen in het fabricage cq herstelling proces.

Daarnaast wordt PX-10 in verband met zijn uitstekende verdringende eigenschappen gebruikt als vóór preserver van voorverpen die na het drogen van de PX-10 van een andere meer duurzame preserveerlaag worden voorzien.

SAMENSTELLING

Terpentine	:	93%
Minerale olie	:	1%
Additieven	:	6%

Terpentine kan maximaal 20% aromaat bevatten.

FYSISCHE EIGENSCHAPPEN

Vlampunt	:	ca. 38°C
Oplosbaarheid in water	:	nihil
Explosiegrenzen	:	1 - 6 vol % in lucht

	GEVAREN/VERSCHIJNSELEN	PREVENTIE	BLUSSTOFFEN/EERSTE HU
BRAND	Brandgevaarlijk. Kan met lucht explosieve mengsels geven.	Geen open vuur, geen vonken en niet roken. Doelmatig ventileren.	Koolzuur, poeder, schuim en ha
ADEMEN	Duizeligheid, ademnood, misselijkheid.	Doelmatige ventilatie, plaatselijke afzuiging of adembescherming	Frisse lucht, rust.
HUID	Irritatie.	Handschoenen van nitrilrubber, viton of een andere geschikte kunststof.	Verontreinigde kleding uittrekk Wassen met water en zeep.
OGEN	Roodheid, branderig gevoel.	Veiligheidsbril.	15 minuten spoelen met water. Bij blijvende irritatie arts raadplegen.
SLIKKEN	Keelpijn, buikpijn, diarree.	- -	Onmiddellijk naar ziekenhuis vervoeren.

OVERIGE MAATREGELEN

VERPAKKING	Metaal, conform W G S
VERVOER	Voorschrift VGVE 6A — AFVOER : VJ-BOS-034 (KL)
OPSLAG	Koel, brandveilig, en in een goed geventileerde ruimte.
OPRUIMING	Lekvloeistof opvangen, morsvloeistof opnemen in zand, aarde of met adsorptiemiddel en afvoeren conform VJ-BOS-034 (KL).
AANWIJZINGEN DOOR DE ARTS	- Geen braken opwekken. - Maag hevelen na endotracheale intubatie.

ETIKETTERING

VERVOER
VLG/ADR
KLASSE: 3
CIJFER: 3

BACS : N.V.T.

R : 20

S :

OPMERKINGEN:
- Contact met de huid moet worden vermeden.
- Bij vervoer naar arts cq ziekenhuis, deze kaart meegeven.

COPY Tbv SOBV

KONINKLIJKE MARINE

1986

a/b HR Mk
bij de/het school voor KBCD en bedrijfsveiligheid
Bur.
Tel. nr.

Men wordt verzocht bij het antwoord datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden.

Geel 19

AAN
de chef van de marinestaf
t.a.v.het hoofd van de afdeling TWV

uw kenmerk	uw brief van	ons nummer
		411-

25 Aug 1986
Ontv. Reg. DBC 19

onderwerp: onderzoek naar het werken met PX-10 a/b van schepen
bijlagen : -1-
referte : a. brief CMS dd. 270386 nr. S 4790/1938 V
b. brief CZMNED dd. 240486 nr. 3035-844/C V

Hierbij doe ik U toekomen het rapport betreffende het onderzoek naar het werken met PX-10 danwel met het vervangingsmiddel Breakfree CLP (S-758) aan boord van schepen.

HET HOOFD VAN DE SCHOOL VOOR
KBCD EN BEDRIJFSVEILIGHEID

[redacted]

kapitein-luitenant ter zee
van de technische dienst

DDR: CZMNED

Indice:

G 7530-17-704-8399-150.000-6-122.2.008.8242.1-2101699

RAPPORT betreffende: Onderzoek naar het werken met PX-10 dan wel met het vervangingsmiddel Breakfree CLP (S-758) aan boord van schepen.

NUMMER: 860819/BVC/01
DATUM : 200886

Telefoon: 02230-11366 tst.2884.

BEDRIJFSVEILIGHEIDSCENTRUM

SNBCOBV

Ingevolge uw opdracht nr. S 4790/1938 dd. 27 maart 1986 is er een onderzoek aan boord van een 20 tal schepen (bevoorradingsklasse-geleidewapenfregatten-kortenaer-klasse fregatten en van speyk-klasse fregatten) ingesteld naar de omstandigheden waaronder aan boord van schepen met PX-10 dan wel met Breakfree CLP (S-758) wordt gewerkt in relatie tot de voorschriften hieromtrent.

De behandelingsbaden van de onderzochte schepen waren gevuld met:

Breakfree CLP	45% (d.w.z. 9 v/d 20 schepen)
PX-10	40%
Terpentine/olie mengsel	10%
Terpentine/peut/olie mengsel	5%

Ondanks het feit dat de baden met terpentine/peut/olie mengsels niet in de opdracht vermeld waren, zijn de omstandigheden voor deze stoffen vrijwel identiek aan die van PX-10 en Breakfree, zodat m.i. dezelfde regels van kracht zijn. (zie VBF art. 1b cat.C en chemiekaart C 0147)

Breakfree CLP wordt verstrekt in flessen met een verstuiver waarmee in de werkplaats gewerkt wordt, zodat ter plaatse een nevel Breakfree aanwezig is en de omstandigheden nog ongunstiger worden!

Op de schepen waar met terpentine/peut/olie mengsels in het behandelingsbad wordt gewerkt, wordt ook met Breakfree c.f. het vorige punt gewerkt.

De controle lijst werd opgesteld aan de hand van MARALG 175/83 t.w.

punt 1,a,b,c	-	maralg 175/83	punt 5.b
punt 2	-	maralg	punt 5.a
punt 3,4,5,6	-	maralg	punt 5.c
punt 7,8,9	-	maralg	punt 6

Tevens werd het AVIB-PX-10 en chemiekaart C 0147 en C 0006, afdeling preventie, opslag en EHBO in beschouwing genomen.
Het AVIB-Breakfree CLP (S-758) is nog niet verschenen.

vervolgblad nr. 1 dd. 200886

SNBCDBV

v.w.b. punt 3 van de controle lijst (arbeidshygiene) is, naast aanwezigheid en gebruik van de handschoenen, bril en voorschoot, ook gekeken of er op de werkplek werd gedronken (koffie), gegeten en gerookt en of er een oogdouche en gelegenheid tot handenwassen aanwezig was.

Uit de controle lijst blijkt dat alle bakken afsluitbaar zijn en 2 van de 20 schepen een redelijke ruimtelijke ventilatie hebben (indien de werkplaats- en buiten deur open staat).

Verder is er aan alle punten zoals vermeld in MARALG 175/83 geen of zeer weinig aandacht geschonken:

-geen arbeidshygiene tijdens het werk
-geen handschoenen aanwezig
-geen chemische beschermbril aanwezig
-geen voorschoot aanwezig
-geen tekst in het orderboek commandant opgenomen
-geen tekst of chemiekaart op de werkplek aanwezig
-geen tekst of chemiekaart op de verstrekkingsplek aanwezig.

HET HOOFD VAN HET
BEDRIJFSVEILIGHEIDSCENTRUM
BIJ DE SNBCDBV

[redacted]

LTZT 1

i.a.a. CZM

Resultaat van 10 schepen

ONDERZOEK NAAR DE OMSTANDIGHEDEN WAARONDER AAN BOORD VAN SCHEPEN MET PX-10 DAN WEL MET BREAKFREE CLP (S-758) WORDT GEWERKT IN RELATIE TOT DE VOORSCHRIFTEN.

	JA	NEEN
Behandelingsbad is bij gebruik opgesteld in de open lucht of		100 %
de werkplaats moet zijn voorzien van goede ventilatie of	10 %	90 %
behandelingsbad moet zijn voorzien van randafzuiging.		100 %
Behandelingsbad moet afsluitbaar zijn	100 %	
Arbeidshygiene		100 %
Handschoenen		100 %
Voorschoot		100 %
Chemische beschermbril		100 %
Tekst opgenomen in orderboek		100 %
Tekst op de werkplek		100 %
Tekst op de verstrekkingsplek		100 %